

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvenredne nedelje in praznika. — Inzerati do 80 petič vrt A Din 2, do 100 vrt A Din 2.50, od 100 do 300 vrt A Din 3, večji inzerati po tisku Din 4.— Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 14.—, za inostranstvo Din 25.—, Rokopis se ne vrača.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 21-22, 21-23, 21-24, 21-25 in 21-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101, SLOVENJ GRADEC, Slomškov trg 5. — Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Italijanske vojne operacije

Poročilo italijanskega generalnega štaba št. 312

Po zasedbi Knina, šibenika in otokov pred Jadranom nadaljujejo italijanske vojne sile z uspešnimi akcijami tako v Albaniji kakor v Grčiji — Italijansko letalstvo sestrelilo več sovražnih letal nad Jadranskim in Egejskim morjem — Napredovanje italijanskih čet v severni Afriki

Nekje v Italiji, 16. aprila. Komunikacije št. 312 generalnega štaba italijanskih vojnih sil pravi:

V Jugoslaviji so kolone druge armade, potem ko so bile prišle v stik s četami, ki prihajajo iz Zadra, zasedle središče Knina in prisilile garnizijo, da se je vdala. Nekaj druga motorizirana kolona je dosegla Šibenik. Izkrcavalne čete mornarice ter drugi oboroženi oddelki so popolnili zasedbo otokov v okolici Zadra.

V Albaniji so bile severno od Skadra gladko zlomljene krajevne jugoslovanske akcije ter je nasprotnik utrpel hude izgube.

Grška fronta: Naše čete so po odstranitvi sovražnikovega odpora v Korčakale v Korčo. Napredovanje se nadaljuje na fronti devete in enajste armade. Naše letalstvo je izvršilo bombniške akcije proti oskrbovalnim središčem, vojaškim

napravam ter nasprotnikovim mehaniziranim kolonom na grškem in jugoslovanskem frontnem odseku. Odredi za bombardiranje v strmoglavnem poletu so z bombami zadeli vozle prometnih poti ter prometnih naprav. Most Doljana — zapadno od Kalibakija — je bil pretrgan. Na novo je bil zadet most pri Peratu na Vojuši, ki je bil popreje popravljen. S strojnimi so bili obstreljevani strelski jarki, mehanizirana sredstva ter sovražnikove čete.

V luki Bar so bile zadete z granatami tamkaj zasidrane jadrnice. V teku zračnih borb so bila tri sovražna letala sestreljena; eno izmed naših letal se ni vrnilo na svojo oporišče. V Egejskem morju so naša letala večkrat bombardirala luko v Pireju. Nekaj parnikov je bilo poškodovanih in potopljenih.

V noči na 15. aprila so britanska letala izvršila napade na Brindisi in Valono, pri čemer so poškodovala dva parnika. V Valoni je protiletalsko topništvo sestrelilo eno sovražno letalo.

V severni Afriki je bil zaseden Sollum. V noči na 15. aprila je sovražnik izvršil nov napad na Tripolis; bilo je nekaj žrtev in nekaj škod.

Italijanska vzhodna Afrika: Poročati ni nič pomembnega.

Navdušen sprejem italijanskih čet v Korči

Rim, 16. apr. (DNB) Posebni poročevalec agencije Stefani javlja o ponovnem zavzetju Korče v Albaniji. Ko so italijanske čete v ponedeljek popoldne dosele v Korčo, jih je prebivalstvo navdušeno sprejelo. Italijanske motorizirane enote in oklopne edince so takoj nadaljevale z zasledovanjem sovražnika. V Korči je bilo zaplenjeno mnogo vojnega materiala.

Šahovski turnir v Moskvi

Moskva, 16. apr. V šahovskem turnirju je bilo včeraj igrano 14. kolo. Lillenthal in Keres sta se po 30 potezah dala svojo partijo remis. Partiji Boleslavski-Smislov in Botvinnik - Bondarevski sta bili prekiniti. Bondarevski ima v končnici lovcev kmata več, ter izgleda na zmago.

Stanje po 14. kolu je: Botvinnik 6 in pol (4), Keres 6 in pol (1), Smislov 6 (2), Bondarevski 4 in pol (5), Lillenthal 4 (4), Boleslavski 3 in pol (6).

Hud udarec za ameriško politiko na Daljnem vzhodu

Dočim ameriški državniki ne smatrajo rusko-japonske pogodbe za pomembo, piše ameriški tisk o slabih posledicah moskovskega pakta za Zedinjene države

Berlin, 16. apr. (DNB) Diplomatski krogi tako v Berlinu kakor tudi v Rimu pozdravljajo rusko-japonsko nevtralnostno pogodbo že zato, ker je na ta način zopet omejena možnost vojaških zapletov na obsežnem prostoru. Nemški listi beležijo brez komentarja odklonilno stališče, ki so ga do rusko-japonske pogodbe zavzele Zedinjene države.

Zunanji minister Hull in predsednik Znanjopolitnega odbora reprezentantov zbornice Zid Blum sta podala izjavi, da nima nova pogodba nobenega pomena in da tudi ni ameriške vlade presenetila. Nasprotno pa ameriški listi soglasno ugotavljajo, da je s podpisom rusko-japonske nevtralnostne pogodbe pretrpela ameriška politika na Daljnem vzhodu svoj doslej najhujši udarec.

Posledice ameriškega vmešavanja v Evropi

Washington, 16. apr. (DNB) V reprezentančni zbornici je včeraj republikanski poslanec Hamilton Fish ob priliki podpisa rusko-japonske nevtralnostne pogodbe ostro kritiziral zunanjo politiko vlade Zedinjenih držav. Dejal je, da je pogodba neogibna posledica ameriškega vmešavanja v položaj na Daljnem vzhodu.

Prav tako je Fish ostro kritiziral politiko ameriške vlade v Evropi. Dejal je, da je ta politika pritrjala manjše države v Evropi k samomoru. Vlada Zedinjenih držav je Jugoslavijo z diplomatskimi obljubami izzvala, da se je postavila proti močni nacionalno socialistični Nemčiji, ne da bi Amerika mogla sploh pomagati. Tako politiko ameriške vlade je mogoče razlagati, je dejal Fish, samo z nepoznavanjem močnega nemškega vojaškega stroja ali pa z nagovarjanjem malih držav k samomoru. Ista politika je pogubila tudi že Poljsko in Francijo.

Posebno pozornost je vzbudila Fischeva izjava, da je imel ameriški poslanec v Beogradu kar petnajst razgovorov z jugoslovanskimi ministri pred predsednikom generalom Simovićem.

Angleži omalovažujejo rusko pogodbo z Japonci

Stockholm, 16. apr. (DNB) V ponedeljek se ni bilo v Londonu nobenih uradnih komentarjev o sklenitvi nevtralnostne pogodbe med Japonci in Rusijo, kakor poročajo dopisniki švedskih listov iz Londona. Javno

Poveljstvo XI. armadnega zbora.

Razglas

1. Vsak, kdor zadržuje orožje ali municijo kakršne koli vrste, ga mora izročiti v 24 urah pristojnemu občinskemu uradu, ki mora poskrbeti za njih shrambo ter sporočiti količino in vrsto vojaškemu poveljstvu v Ljubljani, da ukrene njih prevzem.

Predstojnik občinske uprave je odgovoren za to do izvršenega prevzema.

2. Vsak, kdor bo po preteku tega roka zasačen v posesti orožja ali municije, bo kaznovan po vojnem zakonu.

3. Kdor stori sovražna dejanja ali dejanja sabotaže, ki bi mogla ogroziti varnost ali poslovanje poveljstva, čet in pomožnih ustanov kraljevske italijanske vojske, bo takoj ustreljen.

4. Orožništvo in civilna policija preideta pod neposredno poveljstvo okupacijskih vojaških oblasti.

5. Vsi moški, ki so kakor koli zapustili jugoslovansko vojaško službo in se vrnil domov, se morajo postaviti na razpolago najbližji okupacijski vojaški oblasti.

6. Od 21. ure (po italijanskem uradnem času, ki odgovarja 20. normalni uri) do 5. ure morajo vsi ostati doma; iz hiše smejo v teh urah samo zdravniki in babice, ki pa morajo imeti uradno dovoljenje, izdano po poveljniku kraljevskih karabinerjev armadnega zbora.

7. Tudi podnevi (od 5. do 21. ure, vedno po italijanskem času) se ne sme nihče oddaljiti iz kraja svojega navadnega bivanja, če nima dovoljenja, ki ga izstavi katero poveljstvo velikih edinic operativne vojske.

Kdor bi prekršil to uredbo, bo zaprt. Motorna vozila (motocikli, avtomobili in tovorni avtomobili, katerih bi se pri gibanju poslužili) bodo zaplenjena.

8. Od 21. do 5. ure (po italijanskem uradnem času) ne sme prodirati iz stanovanj nobena svetloba.

9. Tečaj dinarja na zasedenem ozemlju so višje oblasti do nove odredbe določile v izmeri 100 din za 30 italijanskih lir.

16. aprila 1941. XIX E. F.

General armadnega zbora
poveljnik Mario Robotti.

Angleži zapuščajo Grčijo

Tudi po nevtralnih poročilih, se angleške čete naglo umikajo — Angleži zahtevali, naj bi grška mornarica krila njih umikanje

Berlin, 16. aprila. Nemški radio javlja: Ves svet je pod vtisom angleškega poraza v Grčiji. Nevtralna poročila javljajo vedno nove vtise k vkrcavanju angleških čet v Grčijo, ki se vrši v vedno večjem številu. Celo severnoameriška poročila ugotavljajo, da je angleška vojska v Grčiji na begu.

Nemci nad angleškim umikom niso presenečeni, čeravno niso pričakovali tako strahopetne zapustitve Grkov in Jugoslovancev s strani Angležev. Posebno činična pa je zahteva, ki so jo stavili Angleži grški mornarici, naj bi krila umik angleške vojske iz Grčije in naj bi Grki stavi na razpolago za odvoz angleških čet tudi svoje ladje.

Se pred enim tednom je angleški radio dejal: Naši junaški angleški in avstralski vojaški goričniki čakajo, da se spopadejo z Nemci. Ta gorečnost se je sedaj pokazala samo s tem, da zahtevajo Angleži v Grčiji skladišča, zaloge bencina in uničujejo mostove. Sedaj imajo Angleži samo še gorečo željo, da se rešijo iz Grčije na ladje. Toda prevoz Angležev iz Grčije bo težavna zadeva, saj je pot do Egipta dolga 1000 kilometrov.

Kaj čaka angleške ladje na taki poti, si je mogoče predstavljati na podlagi dejstva, da so nemški strmoglavci samo ob priliki napadov na Pirej že doslej potopili 70.000 ton angleških ladij.

New York, 15. aprila. Posebni poročevalec radijske družbe Columbia v Ankarli Winston Bradett javlja, da so nemški oklopni oddelki v Grčiji prodrli že mimo angleških postojank ob Olimpju ter je nekakšna nemška divizija že prispela do Larise.

Bradett pristavlja, da je ta nemški prodor eden najhujših udarcev, kar so jih doslej Angleži utrpeli. Nemška vojska je namreč sedaj takoj severno, kakor tudi južno od angleških postojank ob Olimpju. Edini način, kako se Angleži še lahko umaknejo, je pot po morju.

Kritičen položaj Anglije

Berlin, 16. apr. (DNB) Kakor poročajo angleški radio, je avstralski vojni minister Spencer izjavil, da je sedaj položaj angleške imperije mnogo bolj kritičen kakor po polomu Francije.

Napačne vesti o vojaškem položaju na Balkanu

Berlin, 15. apr. (DNB) Londonski radio je predvčeršnjim objavil popolnoma izmišljene vesti o vojaškem položaju na Balkanu. Med drugim je javil, da so nemški napadi v Grčiji in v južni Jugoslaviji izgubili na poletu. V resnici pa so nemške čete prodrle že globoko v severno Grčijo ter na jugoslovansko ozemlje. Londonski radio je javljati tudi o močnih bojih v okolici Skoplja. Dejansko pa je Skopje že od 9. aprila dalje zasedeno po nemški vojski.

Usoda jugoslovanske armade

Berlin, 15. apr. (DNB) Zastopnik nemške vojske je izjavil novinarjem, da je jugoslovanska vojska brez domobranskih rezerv in tretjega poziva štela 1.200.000 mož. Vsa ta vojska je sedaj uničena, zajeta ali razkropljena. Števila ujetnikov in ob-

sega vojnega plena na arabskih bojiščih zanekrat še ni mogoče preceniti. Toda en sam nemški armadni zbor, ki je stopil šele naknadno v akcijo, je zajel 4.000 ujetnikov, med njimi šest generalov, poleg tega pa sanitetne oddelke, več transportnih kolon in množine vojnega materiala.

Berlin, 16. aprila. (DNB) Dva važna mesta v Južni Srbiji preko obmejne reke so zavzele nemške čete preden so ju mogli Srbi razstreliti. Nemška jedinica pod vodstvom nekakega poročnika je med najhujšim sovražnim ognjem odstranila položene mine pod železniškim mostom, druga pa je prerezala zažigalne kable. Na ta način je bil nemškim četam omogočen nagel prodor.

Spremenjen položaj v Sredozemlju

Moskva, 16. aprila. (DNB) Glasilo sovjetske mornarice »Krasnaja flota« ugotavlja v komentarjih zadnjih dogodkov, da se je po vojaških operacijah na Balkanu in v Libiji položaj v Sredozemlju v temelju spremenil. Po zavzetju Bengazija in Solluma je nastala nova situacija. Prednost, ki so jih doslej imeli Angleži, so izgubljene.

Egejsko morje bo služilo nemškimi podmornicam za operacije. Položaj Italijanov na Dodekanazu je olajšan. Angleška letališča so prišla v območje nemških letal. Ti novi dogodki bodo bistveno omejili možnost manevriranja angleške mornarice.

Kdaj bi se Turčija udeležila vojne

Trst, 16. apr. »Il Piccolo« poroča iz Sofije: Po vesteh iz Ankare, katere so dobili bolgarski listi, naj bi predsednik Ineni izjavil grškemu poslaniku v Ankarli, da bo Turčija stopila v vojno samo v primeru, če bo sama naravnost napadena. Da bi izzvala vstop Turčije v vojno, sta grški in jugoslovanski poslanik sporočila turški vladi, da bolgarske čete sodelujejo v bojih na Balkanu. Navedbe grškega in jugoslovanskega poslanika so napačne. Bolgarske čete se ne bodo udeležile vojnih operacij na Balkanu.

Torpedirana angleška križarka

Berlin, 16. apr. (DNB) Uradno poročilo angleške admiraltete priznava, da je bila torpedirana 4500 tonska angleška križarka »Bonaventure«. Križarka je pripadala razredu Dido in je bila šele pred dvema letoma splovljena.

Pogrešan francoski parnik

Vichy, 16. apr. c. že več dni pogrešajo 15.000-tonski francoski trgovinski parnik »Dargathane«, ki je odplul iz Saigona v Sanghaj. Zadnje radijsko sporočilo o parniku je bilo oddano v vodah blizu Hongkonga. Zdi se, da je parnik ustavila kakšna angleška vojna ladja in ga internirala.

Irski odgovor Churchill

Madrid, 16. apr. (DNB) Ob priliki nedavnega govora irskega ministrskega predsednika De Valera, v katerem je ta še enkrat poudaril voljo Irske, da brezpogojno varuje svojo nevtralnost, piše španski list »Yac«:

Naj se Anglija ne čudi, če bo Irski v skrajnem primeru svojo nevtralnost branila z orožjem Churchillove napovedi, da bo Anglija zahtevala letalska oporišča in uporabo pristanišč na Irskem, so povzročile na Irskem varnostne ukrepe. Anglija trdi, da se v sedanjih vojni bori za svobodo. Če pa kaj takega trdi, potem ne more obenem napasti svobodne države Irske.

Delovanje ameriškega poslanika v Vichyju

Berlin, 16. apr. (DNB) Francoska politika ni bolj jasna, odkar jo inspirirajo Leahyjevi nasveti, piše Marcell Deat v »Oeuvre«, kjer obravnava v najostrejši obliki delovanje ameriškega poslanika v nezasedeni Franciji.

Poslanik očitno vpliva na politične kroge v Vichyju, ki ga mnogo vprašujejo za nasvete. Značilen je njegov nedavno od francoskih oblasti samih organiziran triumfalni pohod vzdolž Cote d'Azura. Kdo je nam neznan politični genij, se vprašuje pisec, ki uprizorja nekaj takega v trenutku, ko nemške čete pode Angleže z Balkana? Ali naj strela udari v Vichy?

Švicarska pomorska plovba

Bern, 16. aprila. m. Dogodki na Balkanu bodo neposredno vplivali tudi na gospodarsko življenje Švice. Doslej so nevtralne jugoslovanske ladje prevzale živež in surovine, odšle pa so morala Švica skrbeti za dovoz tega blaga iz Rusije in južnoameriških držav.

Zvezni svet je še pred začetkom sedanje vojne dosegel od pomorskih vojujočih se držav sporazum glede lastne švicarske plovbe. V tem oziru je bila naklonjena zlasti Italiji, ki je dala Švici na razpolago pristanišče v Genui.

Ker so dogodki na Balkanu preprečili dosedanj način prevoza po morju, bo morala Švica nujno poskrbeti za lastne trgovske toneže pod švicarsko zastavo v smislu sklepov pomorske konference v Barceloni 1. 1921. Registrirna luka za švicarske ladje bo Bazel. Seveda prevzame Švica nase ves riziko, kajti ves promet bo odvisen od dobre volje vojujočih se držav.

Nemške letalske akcije

Nemški strmoglavci ob dalmatinski obali — Bombni napadi v Bosni — Napadi na angleška letališča — Italijanski letalci sodelujejo z nemškimi

Berlin, 16. apr. (DNB) Nemški strmoglavci so včeraj ob dalmatinski obali napadli neko oboroženo transportno 12.000 tonsko ladjo. Tri bombe so zadele ladjo na krovu, dve pa ob boku. Ladja se je nagnila in je treba računati z njeno izgubo.

Berlin, 15. apr. (DNB) Nemška rušilna letala so včeraj z uničujočim uspehom napadla neko letališče v srednji Bosni. Letala so se spustila v strmoglavnem poletu do 10 m nad letališče ter so nato bombardirala letala na letališču, ki so bila deloma naložena z bombami in municijo. 30 letal na tleh je bilo uničenih, med njimi 20 bombnikov tipa Bristol-Blenheim.

Berlin, 16. apr. (DNB) Nemška vojna letala so v noči od ponedeljka na torek z uspehom napadla dve letališči v južni Angliji. Hudo so bile bombardirane letalske lode in zavetišča. Letališči sta bili z bombami preorani. Na letališču Pendrov je nastala silna detonacija. Več sto metrov vi-

sok ognjeni sij je takoj po zadetku razsvetlil nebo. Iz tega je treba sklepati, da je ena bomba zadela skladišče municije. Na poletih proti angleški obali so se nemška letala nad Rokavskim prelivom zapletla v borbo z angleškimi letali. Sestreljena so bila tri angleška lovna letala, v večerajšnjih letalskih borbah pa še dve drugi. Eno letalo tipa Bristol-Blenheim je sestrelilo protiletalsko topništvo. Vsega skupaj so Angličani izgubili včeraj 6 letal.

Berlin, 16. apr. (DNB) Nemška vojna letala so v ponedeljek v spremstvu italijanskih lovcev napadla vojaške naprave v Tobruku. Italijanski lovci so sestrelili tri Hurricane, ki so skušali preprečiti napad nemških bombnikov. Istega dne so nemški bombniki prav tako v spremstvu italijanskih lovcev napadli pristanišče v Tobruku. Velik 8000 tonski parnik je bil zadet v polno in se je nagnil. V letalskih borbah sta bila sestreljena dva Hurricane.

Bolgarija prekinila diplomatske odnose z Jugoslavijo

Bolgarska nota zatrjuje, da so bili člani jugoslovanskega poslanstva v Sofiji v zvezah s prekratnimi elementi

Berlin, 16. apr. (DNB) Bolgarska vlada je včeraj prekinila diplomatske odnose z Jugoslavijo. V jugoslovanskem poslanstvu je bila izročena nota, ki zatrjuje, da so bili člani jugoslovanskega poslanstva v Sofiji v zvezah s prekratnimi elementi, ki so hoteli izvesti nemire in državni prevrat.

Prekinitev diplomatskih odnosov je bila

v Sofiji sprejeta z zadovoljstvom, ker so bili dosedanja odnosi med obema državama nezdravi.

Sofija, 16. apr. c. Jugoslovanski poslanik Milanović je že pred dnevi odpotoval v Turčijo. V Sofiji je ostalo le par članov jugoslovanskega poslanstva.

Iz Hrvatske

Zagreb, 16. apr. (DNB) Dr. Ante Pavelić se je vrnil v Zagreb in je prevzel državne posle. Dr. Slavko Kvaternik je imenovan za vrhovnega poveljnika hrvatske vojske, dr. Artuković je prevzel vodstvo notranjih poslov, Z odredbo dr. Pavelića so razpuščene in prepovedane vse politične stranke, prav tako so prepovedana vsa zborovanja.

Berlin, 16. apr. (DNB) Po poročilih hrvatskih častnikov je prišlo v okolici Mostarja do bojev med srbskim in hrvatskim vojaštvom.

Nemška civilna uprava na zasedenem štajerskem

Berlin, 16. apr. (DNB) Kancelar Hitler je imenoval dva šefa civilne uprave za zasedeni Štajersko, zasedeni Koroško in Kranjsko, ki sta neposredno njemu podrejena.

Za šefa civilne uprave na zasedenem Štajerskem je imenovan dosednji državni namestnik dr. Ueberreiter iz Grada, za zasedeni Koroško in Kranjsko pa namestnik Kutschera.

Berlin, 16. apr. (DNB) V staro nemško mesto Maribor ob Dravi je dospel prvi šef civilne uprave okrožni vodja Ueberreiter v spremstvu mnogih nemških osebosti, da prevzame upravno oblast. Mesto je bilo bogato okraшено z zastavami. Več tisoč navdušenih prebivalcev je napolnilo mestne ulice.

Novi francoski poslanik v Moskvi

Berlin, 16. apr. c. Na poti v Moskvo se je tu ustavil novi francoski poslanik Gaston Bergery, ki je imel pred svojim odhodom iz Vichyja dolg razgovor z maršalom Petainom, admiralom Darlanom in s sovjetskimi poslanikom pri francoski vladi Bogomolovim.

Po prevratu v Iraku

Beirut, 16. apr. c. Iz Bagdada poročajo, da je iraški parlament sklenil odstaviti emirja Abdulaha in je imenoval za regenta šerifa Farafa, ki je poveril s sestavo nove

Ljubavna pustolovščina v preriji

Romantična ljubezen med hčerjo arizonskega milijonarja in kravjim pastirjem

Mladost je neprepredljiva, zlasti v ljubavi. Tam, kjer si starši največ obetajo od močvirja svojih nadebnih hčera, pride navadno najhujše razočaranje. In kako bi ne računali z dobrim ženitvom za svojo hčerko milijonar, če velja celo za kralja goveje živine v Arizoni. Ne smemo se čuditi, da je branil svoji hčeri omogočiti se s kravjim pastirjem. Na drugi strani se pa tudi milijonarjevi hčeri ne smemo čuditi, če si je vplela v glavo, da se ne bo poročila z nobenim drugim, pa naj ji oče še tako brani. Bila je pač zaljubljena v svojega izvoljenca in ker je bila po vrhu še milijonarjeva hči si je lahko dovolila odločen odpor proti očetovi volji.

Ameriški listi poročajo, da je vzbudila vest o ljubezni med milijonarjevo hčerko in kravjim pastirjem veliko pozornost ne samo v Arizoni, temveč tudi po vsej Ameriki. Ameriška javnost napeto pričakuje, kako se bo končal spor med očetom in hčerjo. Ameriški listi večinoma menijo, da bo zmagała hči, mlada Ellionor, njen oče, kralj goveje živine v Arizoni Watson, bo pa moral popustiti. 19letna Ellionor ima javnost na svoji strani in kaže tudi moralno pravo.

Ljubezen med milijonarjevo hčerko in kravjim pastirjem je zakrilo suho poletje. Veliki požari so izbruhli zdaj tu, zdaj tam v preriji ter povzročili veliko škodo na polju in pašnikih. Watson ima v državi Arizoni ogromna zemljišča in več sto tisoč glav goveje živine, tako da po pravici

velja za živinskega kralja. Ko so nastali letos poleti požari na njegovih veleposelstvih so poklicali na pomoč vojaštvo. Milijonarjeva je prisostvovala gašenju požirov. Jahati zna izborni, v sedlu je doma kakor najboljši cowboy. Nekega večera, ko je gledala kako gori prerija, je dejala svojemu spremljevalcu cowboju: To je krasen prizor!

— Škoda, da ste Watsonova hči, — je odgovoril cowboy Reynolds Colby. — Kaj bi pa storili, če bi ne bila? — je vprašalo dekle. — V tem primeru bi vas vprašal, dali bi hoteli postati moja žena? — je odgovoril cowboy.

In kakor je palpal oženj prerije, tako sta vzplameli srca milijonarjeve hčere in ubogega pastirja. Takoj drugi dan je Ellionor sporočila svojemu očetu, da bi Colby rad govoril z njim. — Naj vstopi — je zamrmral stari Watson, ozvolilv in potrt zaradi velike škode, povzročene po požaru. Cowboy Colby je Reynolds je stopil pred svojega gospodarja rekoč: Gospod Watson, prosim za roko vaše hčere! Gospodar je bil presenečen pogledal in vzkliknil: Kaj ste zmovali? Vi da bi se poročili z mojo hčerjo? — Da, — je odgovorila namesto njega Watsonova hči.

Toda stari Watson je pograbil za bič na steni in udaril z njim cowboja po obratu. V drugačini razmerah bi bil cowboy vrnil gospodarju udarec, toda Colby je moč

Orjimo, sejmo — vsi na delo!

Vse delavce in nezaposlene je treba takoj zaposliti pri poljskih in vrtnih delih v mestih in na deželi — Zdaj je še čas

Vse delavce in nezaposlene je treba takoj zaposliti pri poljskih in vrtnih delih v mestih in na deželi — zdaj je še čas.

Ljubljana, 17. aprila

Ze pred tedni smo opozarjali, da bi bilo letos treba obdelati čim več zemlje ter da bi naj pomladna setev nadomestila vsaj nekoliko to, kar je bilo zamujeno jeseni. Predlagali smo, naj bi revnejši ljudje v mestu dobili v najem zemljo za vrtove in naj bi tudi v mestih obdelali vsa prosta zemljo. Predlog je ostal neopažen in doslej ni bilo še nobenega ukrepa, da bi bila obdelana vsa neizrabljena zemlja in da bi organizirali zaposlitev nezaposlenih pri poljskih in vrtnih delih. Ob tej priliki, zlasti glede na najnovejšo spremembo, ponovno opozarjamo, da je treba začeti takoj pridelovati živež za prehrano vsega prebivalstva. Zdjaj ni več čas za razpravljanje in oklevanje, temveč bi bilo potrebno, da bi se jutri prišli za del vsi — za najnujnejše med vsem drugim, najpotrebnejše delo. Mislimo moramo na zimo, pripravljati se na njo, dokler je še čas.

»POMAGAJ SI SAM...«

Lahkomiselnost bi bila, če bi se zanašali na pomoč kogarkoli, saj smo dolžni storiti sami vse, kar je mogoče, napeti vse sile in izrabiti vse možnosti, da bo »naš vsakdanji kruh« res — vsakdanji. V sedanjih časih je življenje država navezana predvsem nase, na svoje pridelke. Razumljivo je, da nimajo nikjer živeža preveč in da morajo z njim primerno varčevati. Zato je pa tudi vsaka pokrajina zase dolžna pridelati čim več, zlasti še, če je pasivna. S tem sicer ni rečeno, da se zelo pasivne pokrajine, kakršne so nekatere v Sloveniji, pri posebno povečanih naporih lahko prehranijo same in da ne potrebujejo zunanje pomoči. Ni mogoče izboljšati kmetijstva ter znatno povečati pridelka že v prvem letu. Ne moremo pričakovati, da b Slovenija sama pridelala dovolj žita, četudi storimo vse, kar bi bilo treba za racionalizacijo našega kmetijstva. Žito bomo morali vedno uvažati. Toda lahko se zgoditi, da žita ne bomo mogli vselej uvažati dovolj. Tedaj si bomo morali pomagati sami. Ker pa ne bomo mogli pridelati sami mnogo več žita (pšenice, rži, ječmena in ovs), bomo morali najti vsaj delno kritje za ta primanjkljaj.

Uglajenih manfr. Globoko se je priklonil celketu in odšel. Še istega večera je pa izginila tudi Ellionor. Odjahal je s svojim izvoljencom do najbližje železniške postaje, od koder se je odpeljal v Mehiko. Tam sta se mlada zaljubljena poročila. Z njima so sočustvovali vsi Watsonovi uslužbenci, ki so tudi poskrbeli, da je dobila mlada žena primerno doto. Ponoči so namreč prignali čez mejo v Mehiko 3.000 glav Watsonove goveje živine.

Življenje filmskih zvezd v Hollywoodu

ni lahko, pa tudi prijetno ne, kakor mislijo nepoučeni ljudje

Carobnost Hollywooda se razprši, čim pride človek tja. Kdor ne pozna razmer, bi mislil, da imajo filmski igralci in igralke svoj poklic že v krvi in da so v njem zelo zadovoljni. V resnici pa ni tako. Vsi se pritožujejo, da je življenje v ameriškem filmskem mestu težko. Pritožujejo se celo, da je vreme neprestano lepo in da bi si za izpremembo želeli včasih tudi malo dežja. Celotno filmske zvezde, ki so dosegle višek svoje kariere, so redko srečne v Hollywoodu.

Življenje v Hollywoodu je trdo. Filmske zvezde devajo mnogo več kakor bi človek mislil. Kadar izdelujejo filme, morajo vstajati zgodaj zjutraj. Slavni filmski igralci in igralke počitnice tako rekoč nimajo, kajti karijera filmske zvezde je razmeroma kratka. Filmski studiji morajo obratovati kakor tovarne; pa tudi statisti, vsi morajo biti ob devetih zjutraj že oblečeni in pripravljeni za nastop. Priprave pa trajajo najmanj poludruge uro, ker je treba strogo paziti na zunanost, poleg tega pa mora zjutraj vsak ponoviti svojo vlogo ali naučiti se je, če je še ne zna.

Do petih ali šestih zvečer traja monotono naporno delo v studiju. Nastopati v filmu je mnogo težje nego na gledališkem odru. Tu namreč niti dve vlogi nista nikoli enaki. Vsak prizor se ponovi enkrat, dvakrat ali celo trikrat, preden pride na filmski trak. Seveda pri filmanju pogosto pozabijo na to ali ono podrobnost. Zato da režiser vsak prizor večkrat ponovi. Zdjaj ni zadovoljen režiser, zdaj zopet mož pri filmski kameri, ki se mu je kdo nanišal na stativ, da je prepričan, da se je kamera premaknila. Začeti je treba znova in zopet ni zadovoljen zvočni operater. Treba je vse še enkrat ponoviti. Vsak odlomek prizora, ki bo trajal na filmskem platnu eno minuto ali dve, se ponovi tako tudi desetkrat. Dejanje, ki se bo moralo zdelo v končnem filmu lepo povezano, nima nobene zveze. Igralec si mora prizadevati, da se živi v prizor, ki meri na filmskem platnu nekaj metrov in ki ga bodo morda končno sploh izločili in vrgli v koš.

Filmska zvezda navadno ni neprestano v ognju reflektorjev. Ko se izprehaja od prizora do prizora, ta čas, ko prestavlja kamero in mikrofoni, si lahko odpočije. Toda kaj naj počne? Čakati mora pač in preganjati dolgčas, kakor ve in zna. Končno se od čakanja utrujena vrne domov. V Hollywoodu delajo, ne stanujejo pa ne tam, razen redkih izjem, kakor je Mae West. Glavni sedež filmskih zvezd se je premaknil. Zdjaj jih najdemo samo še v Berberly Hillsu, v Bell Air, v Santa Monica, na obali Tihega oceana. Kakor Los Angeles ni vreden svoje slave, tako je zopet Berberly Hills prijazno mesto, čeprav je samo podaljšek ali prav za prav predmestje Los Angelesa. Krasne vile poživljajo s palmami obrobne ulice, ob katerih so zgrajene skromnejše stanovanjske hiše.

V tem okolju bi moral najti človek na-

KAJ LAHKO PRIDELUJEMO

Slovenija lahko pridelala mnogo več krompirja, kakor ga je pridelovala doslej. Pri tem ne mislimo le, da se da pridelati znatno povečati z gnojili (umetnih gnojil in hlevskega gnoja letos — in morda še dolgo — ne bo dovolj), temveč da bi morali uporabiti čim več doslej neizrabljene zemlje za krompir. Treba bi bilo tudi opustiti pridelovanje nekaterih drugih kultur, da bi bilo čim več zemlje za krompir. Tako bi naj ljubljanski zelenjadnjari raje pridelovali več krompirja kakor solate in drugih vrst povrtnine, ki jih je pri nas vedno preveč naprodaj. Solato bomo tudi vedno lahko uvažali iz južnih krajev, krompirja pa seveda ne bomo mogli. Med krompirjem bi lahko sadili buče, ki niso le dobro krmilo za živino, temveč tudi dobre za kuho. Med krompirjem dobro uspevajo solčnice in fižol. Solčnice in bučno seme bo jeseni dragoceno, ker tudi olja ne bo preveč. Posebno ceno ima fižol, a pri nas so ljudje doslej pridelovali predvsem tiste vrste fižola, ki so užitne s stročjem vred. Med tem ko je bilo stročje fižola poletne mesece vselej preveč, je bilo jeseni in pozimi mnogo manj zrela, luštenega fižola, ki je zdaj zelo drag. Posebej bi pa bilo treba priporočiti, da bi pri nas sejali tudi čim več koruze. V južnem delu naše banovine so pridelovali vedno manj koruze kakor v severnem. Čeprav bi koruza tudi tu uspevala. Koruza je veljala na bivšem Kranjskem predvsem za živalsko krmo, dokler nismo tudi tu začeli okušati koruznega kruha. Na Kranjskem bi naj namestu prosa sejali čim več koruze. Tudi ajdo bi lažje pogrešali kakor koruzo, čeprav je zelo potrebna. Prav tako bi naj sejali več ječmena, ki najprej zori med žiti, toda zdaj seveda ni več čas za setev ječmena.

V PARKIH BO CVETEL KROMPIR

V drugih državah zdaj zelo skrbno uporabljajo sleherni kosček rodovitne zemlje in iz nje niso niti parkov. Zemlja v mestnih parkih je spočita in dobro gnojena, delno tudi že dobro obdelana — zakaj bi ne posadili tudi v nji krompirja in fižola? Tudi krompir lepo cvete, solčnice pa celo lepše kakor nekatere eksotične rastline. Sicer pa v teh časih tudi največji esteti raje jedo krompir, čeprav nezabeljen, kakor razpravljajo o lepoti. V resnici je greh nad skupnostjo, če ne storimo vsega,

da bi bilo obdelane čim več zemlje. Tudi mestna zemlja rodi, ne le njive na deželi. Mestne uprave bi naj nudile prve zgled vsem lastnikom vrtov v mestu, da je treba vso uporabljivo zemljo porabiti za koristne rastline. Cvetje bom gojili zopet, ko bo zavladal mir, v teh časih pa moramo biti zadovoljni s krompirjem in cvetom. Ljubljanska mestna občina ima velike parke in zaposluje številne delavce pri vrtnarskih delih. Potrebno bi bilo dobiti samo semenski krompir. Zdjaj je še čas — toda ne bo več dolgo — da bi preorali, prekopali ter obdelali parke. Predlagamo, naj opuste vsa druga, olepševalna dela, ki zdaj niso nujna in zaposle delavce pri poljskih in vrtnih delih.

ZAPOSIMO NEZAPOSLENE!

Dokler se razmere ne bodo uredile, bo nezaposlenih precej ljudi. Če pokažemo dovolj organizacijskih sposobnosti, bomo znali nezaposlenim poiskati delo. Pri poljskih in vrtnih delih bi lahko zaposlili vse vrste delavcev, a seveda pod primernim strokovnim nadzorstvom. Nič ne pomaga, tudi mi bomo morali začeti organizirati delovne enice, da bodo nezaposleni ljudje v njih našli vsaj najpotrebnejša sredstva za preživljanje. Organizirati je pa treba takoj, že zaradi tega, ker bo zemlje obdelane tem več, čimprej jo bomo začeli obdelovati, in čim več zemlje bomo obdelali, tem več ljudi bo lahko zaposlenih.

VZAJEMNO. ORGANIZIRANO

OBDELOVANJE

Na deželi bi naj zemljo obdelovali pod nadzorstvom oblasti organizirano, vzajemno; oblasti bi naj skrbele, da bi kmetije pomagali drug drugemu, zlasti, da bi delo nikjer ne zastalo zaradi pomanjkanja vprežne živine. V nekaterih krajih bo živine primanjkovalo, zato bi pa bilo potrebno oblastno nadzorstvo, da bi bila takoj organizirana medsebojna pomoč. Kmetom pa, ki nimajo dovolj delavcev, bi naj dodeljevali delovne moči, saj jih bo dovolj, samo posredovanje dela bo treba organizirati.

Pričakujemo, da o vseh teh zadevah razmišljajo na pristojnih mestih, kljub vsemu drugemu delu, saj je prehrana prebivalstva vendar najvažnejše. Veselilo nas bo, če bodo lahko koristno porabili katero izmed teh misli, ki smo jih izrazili v zavesti, da smo vsi dolžni posvetiti vse napore za dobrobit skupnosti.

Živinski kralj je besnel, češ da so ga okradli. Obrnil se je na sodišče v Mehiko. Colby in njegova žena sta bila arizanska, toda češ nekaj dni so ju izpustili. Watson se je ponovno obrnil na sodišče, češ da je zakon njegove hčere neveljaven, ker ni imela njegovega dovoljenja. Toda po mehiških zakonih se sme omožiti vsako dekle, ki je dopolnilo 18 let, čeprav starci v zakon ne privolijo. Watsonova tožba je bila torej zavrnjena.

Na drugi strani je pa tudi milijonarjeva hči je vložila tožbo, da ji mora oče izplačati primerno doto. Ni se namreč dovolj plačala s tem, da so ji očetovi uslužbenci prignali čez mejo ponoči 3.000 glav goveje živine. Watsonova hči pravi, da je to mnogo premajhna dota za hčerko tako bogatega očeta. Zdjaj vsa Amerika rado vedno pričakuje, kako se bo končala ta ljubavna pustolovščina.

Boleznica

KOLENDAR

Danes: Sreda, 16. aprila: Benedikt

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Mr. Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9, Ramor, Miklošičeva cesta 20, Murmayer, Sv. Petra cesta 78.

Naše gledališče

DRAMA

Začetek ob 17.

Petek, 18. aprila: Romeo in Julija. Izven. Globoko znizane cene od 14 din navzdol.

19. aprila, sobota. Sesto nadstropje. Red A. 20. aprila, nedelja: Zaprta vrata. Izven. Znizane cene od 20 din navzdol.

V petek, dne 18. t. m. se začne redne predstave v Narodnem gledališču. Do nadaljnjega bo pričel predstavo točno ob 17. Jublej v Drami. Uprava Narodnega gledališča opozarja, da bo v petek, dne 18. t. m. ob 17. 25. predstava ROMEA in JULIJE v tej sezoni Zasedba bo premierska, Julijo bo igrala ga. Ančka Levartjeva.

OPERA

Začetek ob 17.

18. aprila, petek, zaprto. Sobota, 19. aprila: Ples v maskah. Red B.

V soboto, dne 19. t. m. bo v Operi predstava »Ples v maskah« premiersko zasedbo. Baritonsko vlogo Renata bo pel mladi

baritonist Mirko Dolničar. Predstava bo za abonma B.

Vse otroke, ki sodelujejo pri bajki »Princeska in zmaj« opozarjamo, da imajo danes popoldne ob 3. in jutri popoldne ob 3. skušnjo v Operi.

Centrala za zbiranje starih oblek

To zamisel bi bilo treba zgovorjati tudi pri nas. Uresničili so jo na Švedskem. Ustanovili so posebno društvo, ki se je izkazalo zelo koristno. Matere zbirajo obnošene obleke otrok v posebni centrali za menjavanje starih oblek. V tej centrali lahko ljudje dobivajo otroške obleke v razni velikosti v zameno za druge obleke. Ko otrok obleko prerase in je ne more več nositi, jo mati odnese v menjalnico in dobi drugo primerne velikosti. Ta zamisel ni bila uresničena morda zaradi tega, ker je na Švedskem začelo primanjkoovati blaga, temveč predvsem zato, da p-magajo revnejši ljudem. Teko se revne družine mnogo lažje preskrbujejo z otroškimi oblekami. Menjalnica oblek ima velik promet in nedvomno bo kmalu ustanovljenih več takih potrebnih podjetij. Primerno imajo urejeno seveda vse, da ljudje prejemajo čiste in razkužene obleke. V ta namen ima centrala za zbiranje oblek potrebne delavnice.

SLUTNJA

»Kam pa neseš te gobe?«
»Moj oče jih pošilja gospodu učitelju. Povej drugim fantom, da jutri najbrž ne bo šole.«

Zapustil nas je nenadoma naš ljubljani soprog in oče

FRANC ZVOLJENK

Pogreb nepozabnega se vrši v četrtek 17. t. m. ob 16. uri z Žal, kapelica sv. Jožefa, na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, 16. aprila 1941.

Žalujoči ostali.

